

Book-Post

54

To,

*If not delivered
please return to :*

**EDITOR,
THE VEDIC PATH,
P.O. Gurukul Kangri,
(U.P.) 240404.**

नवीनभ्याम्:

अस्वलिश्रीगुरुगणपतिभ्योनमः॥ जगदाधारः काल इति प्राच्यः। तच्चिंत्यं कालस्य जगदाधारत्वे मानाभावात् न चे
 दानो जगदिति प्रतीत्या जगदाधारत्वं सिद्धमिति वाच्यम्। नोदृशप्रतीतेः कालतत्संबंधमात्रविषयकत्वेन तदधि
 करणत्वविषयकत्वाभावात् अन्यथा कालस्य सर्वाधारत्वे घटत्वपदत्वाद्यधिकरणत्वेन घटपटादिप्राच्यत्वा
 च्यत्वप्रसंगात् न च समवायेन तत्तत्पदप्रवृत्तिनिमित्ताधिकरणत्वे तत्तत्पदत्वाच्यत्वे प्रयोजकमतो नोक्त
 दोष इति वाच्यम् एवं सति समवायादीनां समवायादिपदवाच्यत्वानुपपत्तेः समवायेन समवायत्वाद्यन
 धिकरणत्वात् न च तथापि जगदाधारतानिर्वाहकसंस्थितिरिक्तसम्बन्धेन तत्तत्पदप्रवृत्तिनिमित्ता
 धिकरणत्वं तत्तत्पदवाच्यत्वे प्रयोजकमतः समवायादीनां न समवायादिपदवाच्यत्वानुपपत्तिः जगदा
 धारतानिर्वाहकसम्बन्धातिरिक्तस्य घटसम्बन्धेन समवायत्वाद्यधिकरणत्वात् न च कालस्य घटादिप
 दत्वाच्यत्वानुपपत्तिः जगदाधारतानिर्वाहकसम्बन्धेनैव घटत्वाद्यधिकरणत्वादिति वाच्यं एवं सति भूतलादी
 नामपि घटादिप्राच्यत्वाच्यत्वप्रसंगात् स्वसंयुक्तसमवायसम्बन्धेन घटत्वाद्यधिकरणत्वात् कालस्यापि का
 लप्राच्यत्वाच्यत्वानुपपत्तिश्च जगदाधारतानिर्वाहकसंबन्धेनैव तस्य कालत्वाद्यधिकरणतया तद्विन्नसंब
 धेन तदनेन अधिकरत्वात् न च काले कालत्वस्य जगदाधारतानिर्वाहकसंबन्धातिरिक्तसंबन्धेनापि घटतिर
 स्तीति न तस्य तत्पदवाच्यत्वानुपपत्तिरिति वाच्यम् प्रमाणभावात् एकैवेकस्य सम्बन्धद्वयानुपपत्तेः
 कालत्वस्यादर्शनाच्च तथैव कालिकसम्बन्धस्य स्वल्पसम्बन्धत्वानुपपत्तेः सम्बन्धान्तरमन्तराविशि

कालिकसम्बन्धेन=

जगदाधारतानिर्वाहक
संबन्धेन=

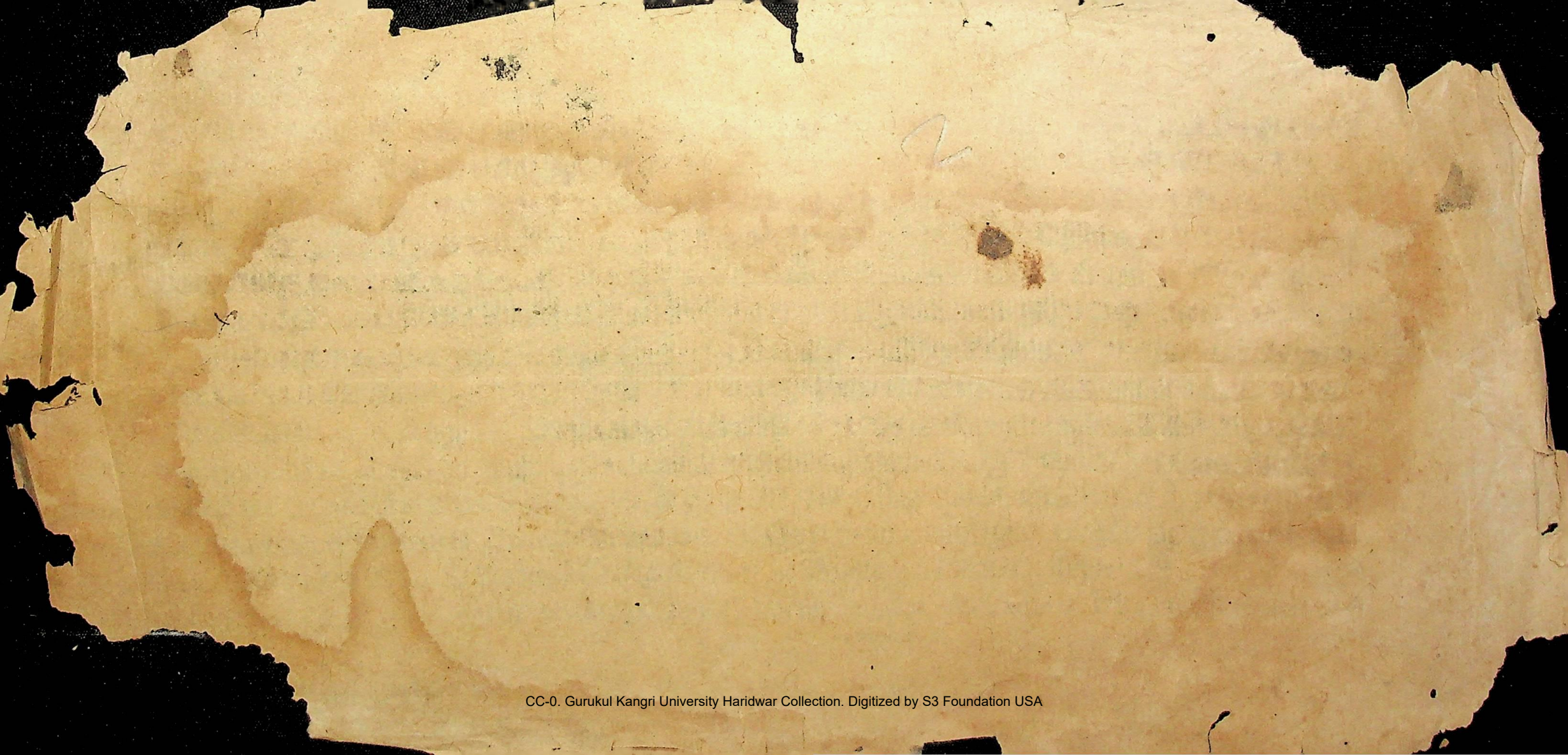
कालत्ववान्कालः

रामः

केनचिदतिरिक्तसंबन्धेन न हि अतिरिक्तसम्बन्धस्तीकारे=१
 त्वादर्शनाच्च=१

कालिकसम्बन्धेन=४

स्त्रिधर्ममहतात्पापान्मुच्यतेनात्र संशयः॥ पवित्रं परमं गुह्यं न याज्यं च के
दाचना॥ भुक्ता च विपुला भोगान् अपि लोके महीयते॥ इति श्री भविष्योत्ते
रपुराणे ब्रह्मयुधिष्ठिरसंवादे अपिपचमीव्रतं संपूर्णं श्रीवृद्धार्पणमस्तु॥

अ. मेघजं च स्वाहा इदमग्नये ॐ येते शतं वरुणये सहस्रं यज्ञियाः पाशा धित
 हांतः तेभिर्न्ना अद्य सवितो तविष्णुर्विश्वे मुचंतु मरुतः स्वर्कः स्वाहा इदं
 य सवित्रे विष्णावे विश्वेभ्यो देवेभ्यो मरुतः स्वर्कः भ्यश्च ॐ उदत्तमं व
 पाशमस्मदुवाधमं विमध्यमं च श्रथाय अथावयमादित्यव्रते तवा
 सो अस्ति ये स्याम स्वाहा इदं वरुणाय एताः सर्वाः मायाश्चित्तमंज्ञकाः त
 न्वारंभं विना ॐ संगोभिरंगिरा इति मंत्रस्य बृहस्पतिर्देवता त्रिष्टुप्
 ॥ अर्कविवाह होमे विनियोगः ॥ ॐ संगोभिरंगिरा सो नक्षमाणो भर्गो दे
 मणं निनाय जनने मित्रो न दयति नक्ति बृहस्पति वाजय शूरि वाजो स्व
 बृहस्पते इदं नमम इति त्यजेत् ॐ यस्मै न्वा वाय देव नरवि त्रिष्टुप्
 ग्निर्देवता र्कविवाह होमे विनियोगः ॐ यस्मै न्वा
 र्कविवाह होमे विनियोगः ॐ यस्मै न्वा

यथातित दक्षिणजानुः कुशेन ब्रह्मणान्धारः
 हुतौर्जुहोति तत्राधारादारभ्य द्वादशाहतिषु तत्तदाहृत्यनतः
 ज्येष्ठस्य प्रोक्षणी पात्रे प्रक्षेपः ॐ प्रजा पतये स्वाहा इदं प्रजाप
 इति मनसा ॐ इन्द्राय स्वाहा इदमिन्द्राय इत्याचारौ ॐ अग्नये स्वाहा इ
 ये ३ ॐ सोमाय स्वाहा इदं सोमाय ४ इत्याज्यभागौ ॐ भूः स्वाहा इ
 ६ ॐ भुवः स्वाहा इदं भुवः ७ ॐ स्वः स्वाहा इदं स्वः ८ एता सप्त महाव
 यः ॐ त्वन्नो अग्नेवरुणस्य विद्वान्देवस्य हे डो अदमामि सीष्ठाः
 षोडशितमः शोशुचानो विश्वादेवा ॐ सिधुमु मुग्ध्यस्म त्वाहा इदम
 रुणाभ्यां ॐ सत्यन्नो अग्नेवमो भवोतीने दिष्ठा अस्या उपतो व्युष्टौ अ
 नो वरुण ॐ राणो वीहि मृडीक ॐ मुहयो नराधि स्वाहा इदमग्नये ॐ
 आग्ने स्य नभि शस्तिपाश्च सत्यमित्यमथासि अयानो यज्ञं व हास्यरा

चार्यो वरं पूजयेत् ॥ ॐ साधुभवानास्ता मर्चयिष्यामो म
 चयेति प्रत्युक्ते वरोपवेशनार्थं शुद्धमासनं दत्वा विष्टर
 विष्टरो विष्टर इत्यन्येनोक्ते ॐ विष्टरः प्रतिगृह्यतां इत्या
 चारं प्रतिगृह्णामीत्यभिधाय वरोविष्टरं गृहीत्वा ॐ व
 र्मोसि ॐ वर्यतामिव सूर्यः इमंतमभितिष्ठामियोमां कञ्चाभिदा
 सति इत्यसनं उत्तराय विष्टरो परिवारः उपविशति ततस्त्वाचार्यः पाद्यमञ्ज
 लिमादाय ॐ पाद्यं पाद्यं पाद्यमित्यन्येनोक्ते ॐ पाद्यं प्रतिगृह्यतां इति आ
 चार्यो वदेत् ॐ पाद्यं प्रतिगृह्णामीत्यभिधाय आचार्यो जलितोज्ज्वलिनापा
 द्यमादाय वरः ॐ विराजो दोहोसि विराजो दोहमशीयमपि पाद्यायै विराजो दोहः इ
 ति दक्षिणं चरणं प्रक्षालयत्पाचार्यः अनेनैव क्रमेणानेनैव मंत्रेण वामचरणं अ
 प्रक्षालनं सात्रियस्तु चक्षुरस्तदाचार्यो दासद्वारा क्षालयति ततः पूर्ववद्विष्टरं गृ

तृतीय मानुषीविवाह तज्जन्यवैधव्यादि दोषापनुत्पन्नतर प्रतिदिन धनाभि
 मान बहुयान पशुमित्रपुत्रपौत्रादि संतति प्रत्युत्तराधिव्याध्युपाध्युपश
 मनानंतरं राज्यतो व्यवहार तश्च लक्ष्मी विद्यादि हेतवे अर्कविवाह महं करि
 ष्ये तान्निर्विघ्न परिसमाप्तये गणपत्यादि देवान् ह पूजयिष्ये इति सकल्पः ॥
 गणेश षोडश मातृ सूर्यादि नवग्रह प्रणव दिक्पालादि पूजनं यथा लब्धौ
 पनः ॥ १ ॥ देवानां दि श्राद्धं कुर्याद्यथा ॐ अघेत्याद्युक्ता करिष्यमाण
 विवाहागत्वेन कर्तव्याः श्रुदायिक श्राद्धजन्य फल सम फ
 र्गि दैक्षकं यथानाम गोत्राय ब्राह्मणाय दातुमहं सुत
 पदानार्थं वरुणद्वयैराचार्य्यं दणुपात ॐ अघेति सम
 षा पुनुत्पर्थ अर्ककन्या प्रदानार्थं एभि र्वरुणद्वयै
 ण ब्राह्मण माचार्य्यत्वेन त्वामहं दणे ॥ इतोऽस्मीति

३. ततः प्रोक्षणा पात्रस्य सव्यहस्तकरणं अनामिकां गुह्याभ्यां पवित्रे गृह्य
 ७ तज्जलं किंचिच्चिरुत्पवनं प्रणीतोदकेन प्रोक्षणी प्रोक्षणं प्रोक्षणी जले
 थासादित वस्तुसेचनं कृत्वाः ग्निप्रणीतयोः मध्ये प्रोक्षणी पात्रं निदध्यात्
 आज्यस्थाल्याः माज्यनिर्वापः ततो धिप्रयणं ततो ज्वलितलणादिना द्रा
 यित्वा आज्यस्योपरि प्रदक्षिणं भ्रामयित्वा बन्धोतत प्रसेपः ततस्त्रि
 प्रतपनं कृत्वा संमार्जनं कुशानामग्रे रंतरतो मूलैर्वाह्यतः श्रुवं संश्रुज्य
 दकेनाभ्युक्ष्य पुनः प्रतप्य श्रुवं दक्षिणतो निदध्यात् तत आज्यस्थाल्या
 रणं आज्यं प्रोक्षणी बहुत्पवनं अवक्ष्य सत्यपद्रव्ये तन्निरसनं पुनः प्रो
 दुत्पवनं तत उपयमनं कुशानादाय वामहस्ते कृत्वा उत्तिष्ठन् प्रजापतिं मन
 ध्यात्वा दक्षिणीं हृतात्तागस्तिस्रः समिधो ग्निक्षिपेत् तत उपविश्य सपवित्र
 ण प्रोक्षणयुदकेन प्रदक्षिणं क्रमेणार्जिं पर्युक्ष्य प्रणीता पात्रे पवित्रे

मेणानी पात्रत्वं मैत्रह्मा भवेत्प्राभिधाय कल्पितासने उदङ्मुखं ब्रह्माण
 पवेशयेत् ततः प्रणीता पात्रं पुरता कृत्वा चारिणा परिपूर्य्य कुशोराच्छाद्य
 स्रणो मुखमवलोक्याग्नेरुत्तरतः कुशोपरिनिदद्यात् ततः परिस्तरणं बहि
 त्तर्यभागमादाय आग्नेयादीशानांतं ब्रह्मणोऽग्निपर्य्यंतं नैऋताहायव्यांतं
 तः प्रणीता पर्य्यंतं ततोऽग्रेरुत्तरतः पश्चिमदिशि पवित्र छेदनार्थं कुशत्र
 वित्रकरणार्थं साग्रमनंतं गर्भकुशपत्रद्वयं मोक्षणी पात्रं आज्यस्थाली
 र्जनार्थं कुशत्रयं उपपमनार्थं वैष्णो रूप कुशत्रयं प्रादेशमात्राः समिधा
 श्रुवः आज्य षट् पञ्चाशदुत्तराचार्यं सुष्टिशतद्वया वाच्छेज्जनामतं इत्यु
 पात्रं रातानि पावित्र छेदन कुशानां पूर्वं पूर्व दिशि क्रमेणा साविनीयानि त
 पवित्र छेदन कुशैः पवित्रे कृत्वा सपवित्रे करेण प्रणीतोदकं त्रिः मोक्षणी
 पात्रे निधाय अनामिकां गुण्याभ्यां ह्याभ्यामुत्तराग्रे पवित्रे धत्वा त्रिसदि

हीत्वा चरणयोरधस्तादुत्तराग्रं चरः कुर्यात् ततः दूर्वाक्षतफल पुष्प चंदन
तार्ध पात्रं गृहीत्वाचार्यः ॐ अर्घ्योः धोः धः इत्यन्येनोक्ते ॐ अर्घ्यः प्रति
ह्यता मित्राचार्यो विदेत् ततो वरः ॐ अर्घ्यं प्रतिगृह्णामीत्यभिधायाचार्यं ह
स्तादर्थं गृहीत्वा ॐ आपःस्तयुष्माभिः सर्वान्कामानवाप्नुवामीति शिरस्य क्षात
दिकं किञ्चिद्गृह्णत्वा ॐ समुद्रं चः प्रहिणोमि स्वां योनिं ममि गच्छत अरिष्यामी
कं वीरमापराति विमत्पयः इत्यर्घ्यं पात्रस्यं जलमेशान्यां जल्पयतीति तत आ
चमये १ शोभाय ॐ आचमनीय माचमनीयमित्यन्येनोक्ते ॐ आचमनी
यमाचार्यो विदेत् ततो वरः ॐ आचमनीयं प्रतिगृह्णामीत्यभि
धाय दति पठति चमनीय मादाय ॐ आमागन्त्य शसास थं सृजय च
रवभाष्याकान् प्रणामाधि पति पशुनामरिधं तनूना इत्यनेन संकृता
याचार्यः कांस्य पात्रस्य दधि मधु घृतानि कांस्य पात्रा

12

अ. कमः॥ वेदिकाः ॐ मधुपर्कः इत्यन्ये नोक्ते ॐ मधुपर्कः प्रतिगृह्यतामिति
 ६ चतुरे गुणोऽधियाचार्य करस्थमेव निरीक्ष्य ॐ देवस्यत्वा सवितुः प्रस
 १२ दकेनोपाध्याय पृष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्यतामिति इत्यनेन मधुपर्क
 गृह्यत्वाग्नेहस्ते कृत्वा ॐ नमः श्यावास्यायान्नशने यत आविद्धं ततो
 ष्कृतामि इत्यनेन नामिकयात्रिः प्रदक्षिण मालोड्या नामिकागुष्टाभ्यां भूमौ
 क्षिपेत् पुनस्तथैव द्विः प्रत्येकं क्षिपेत् ॐ यन्मधुनो मधव्यं परम ॥ रूपं म
 न्नाद्यतेनाह मधुनो मधव्येन परमेण रूपेणाज्ञाद्येन परमो मधव्यो नादो
 शानि इत्यनेन वारत्रयं मधुपर्कं प्राशनम् प्रति प्राशने चैतन्मन्त्र पाठः ततो म
 धुपर्कं शेषं मसंचर देशे धारयेत् ॥ तत आचम्य ॥ ॐ त्रिलोक बासिन् सप्ता ॐ
 श्वच्छायया सहितो वरे तृतीयोद्वाहकं दोषं निवारय सुखं कुरु इत्येकं संपा

गन्धादिकंतेषु निःक्षिप्यवस्त्रेण त्रिसूत्रेण चावेष्ट्य तेषां मुपरिताम्रपात्रा
 धिष्ठितस्वर्णमहाविष्णुः प्रतिमाः संस्थाप्य पूजयेत् तदशक्तो पूर्वास्मिन्ने
 वकलशं प्रतिमां स्थाप्यान्येषु जल एव पूजनं विधेयं तद्यथा ॥ ॐ मनोज्ञ
 तिर्जुषतामाज्यस्य ब्रह्मस्यार्तीयज्ञमिमं तेनोत्वरिष्टं यज्ञं ॐ समिमंदधातु
 विश्वेदेवा सदहमाद् यतामोऽमतिष्ठ इति प्रतिष्ठा ॐ भगवन् महाविष्णो अन्नम
 उले आगच्छ आतिष्ठत्यावाह्य ॐ विष्णोरराट् मसि विष्णोः अन्नं च स्थो वि
 ष्णोः सूरसि विष्णो ध्रुवो सि वैष्णव मसि विष्णवे त्वा इति नत्वा ॐ महा वि
 ष्णवे नमः अनेनैवमंत्रेण पाद्याधानमन स्नानपुनराचमन गन्धाक्षत
 प्यधूपदीपनैवेद्यं दक्षिणाभिर्महाविष्णुं प्रतिकलशं संपूज्य प्रार्थयेत् ॐ
 मस्तु देवदेवेश महा विष्णो प्रसीद मे तृतीयोद्वाहजं दोषं निवारय शुभं वा
 एव प्रार्थ्या कोत्तरदेशोर्कपुत्र्याः न्वारब्ध होमं कुर्यात् ॥ अथ कुशं द्विवेदा

गन्धादिकंतेषु निःशिष्यवस्त्रेण विसृजेण चावेष्ट्य तेषा मुपरिताम्रपात्रा
 धिष्ठित स्वर्ण महाविष्णुः प्रतिमाः संस्थाप्य पूजयेत् तदशक्तो पूर्वास्मिन्ने
 व कलशे प्रतिमां स्थाप्योन्येषु जल एव पूजनं विधेयं तद्यथा ॥ ॐ मनोज्ञ
 तिर्जुष ता माज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञ मिमंते नो त्वरिष्टं यज्ञ ॥ समिमंदधातु
 विश्वे देवा स इह माद यतामोऽमतिष्ठ इति प्रतिष्ठा ॐ भगवन् महाविष्णो अन्नं मे
 दुले आगच्छ आतिष्ठत्यावाह्य ॐ विष्णो रराट मसि विष्णोः ऋषवे स्थावि
 ष्णोः स्यूरसि विष्णो ध्रुवो सि वैष्णव मसि विष्णवे त्वा इति नत्वा ॐ महा वि
 ष्णवे नमः अनेनैव मंत्रेण पाद्यार्घाचमन स्नान पुनराचमन गन्धास्तत्र वि
 ष्य धूपदीप नैवेद्यं दक्षिणाभिर्महा विष्णुं प्रतिकलशं संपूज्य प्रार्थयेत् ॐ स्कं
 मस्ते देव देवेश महा विष्णो प्रसीद मे तृतीयोद्गाहजं दोषं निवारय शुभं कुण
 एवं प्रार्थ्या कौत्तर देशे क पुत्र्याः न्वारब्ध होमं कुर्यात् ॥ अथ कुशं द्विवरिडा

अ
 प

अ. क्रमः॥ वेदिकायां तुष केशशर्करा दिरहितायां हस्तमात्र परिमितां चतु
 ६ चतुरं गुल्फोच्छ्रितां भूमिकुशैः परिसमूह्यतान कुशान् शान्त्यां परित्यज्य
 दकैर्नोपालिष्यत्केन श्रुवेण बापागग्र प्रादेशमात्र मुत्तरोत्तर क्रमे नि
 रत्य उन्नेरवन क्रमेणा नामिकां गुष्टाभ्यां पांशु उद्धृत्य जलेन रेखा म
 तत्र तूष्णीं कांस्य पात्रस्य बन्धिं प्रत्यङ्मुख मुपसमाधाय तदरक्षार्थं पा
 न्नियुज्य ततः पुष्पाक्षत चंदन तांबूल वासांस्यादाय ॐ अद्यैतदकं विवा
 ह दौष कर्मणि कृताकृता वक्ष्ये रूप ब्रह्म कर्म कर्तुं मनुक गोत्रमनुक श
 र्माणं ब्राह्मणमग्निः पुष्पाक्षत चंदन तांबूल वासो मि ब्रह्मत्वेन त्वा महं वृ
 णे एकं ब्राह्मणं हास्यत्वेन वृणु यात स्वस्तीति प्रत्युक्तं यथा विहितं कर्म
 कुर्वीत यजमानेनोक्ते करवाणीति ब्राह्मणो बदेत् ततोऽग्ने दक्षिणतः शक्यं
 मासनं दत्वा तदुपरि प्रागग्रान् कुशानां स्तौष्य ब्रह्मण मग्निं प्रदास्येति

पुनं वास्यर्णं दद्यात् ॐ कोदात्कस्मादात्कामोदात्कामा
 सताकामः प्रतिगृहीता कामैतत्ते इति वरः पठति ततः समगलसूत्र
 कं शारया पाणो गृहीत्वा ॐ यदेधिमनसा दूरं दिशो नुपवमानो वाहिरण्य प
 णो वैकर्णः सत्यामन्मनसा करोतु श्री अर्कं कन्यादेव इति पठन्निष्क्रामात्
 तो वरः ॐ यतो मे कामः समुद्धता इति प्रथमां ॐ धर्म्मो मे कामः समुद्धता
 द्वितीयां ॐ पशो मे कामः समुद्धता ३ तृतीयां इति त्रीन क्षतां जली नकी मति
 क्षित्वा गायत्रीं पठन् पञ्चावृत्या सूत्रेणार्कं मावेष्ट्य तत्सूत्रं पुनरुतार्थं पंच
 गुणं कृत्वाः कस्य स्कन्धे बध्वा ॐ बृहत्सामेति रक्षां परिकल्प्यार्कस्य वि
 दिग्दिग्बध्वा कुभान्संस्थाप्य यत ॐ वरुणस्यो तमनमासि वरुणस्य स्क
 म् सज्जनोरुयो वरुणस्य चरत मदुज्यसि वरुणस्य चरत सदनमासि वरुण
 स्य चरत सदन मासीद इति जलना पूर्य पञ्चरत्न कुशाः श्वेत्य पत्र हरिद्रा

अ
 ५

पुनः अस्माकं प्रति रक्षतु द्वितीयं प्रदक्षिणायांतु ॐ नमः
 शारदायः शिवितुरात्मजे त्राहिमा कृपया देवि पत्नी त्वमे ब्रह्मा
 कं शारदायाणो गृणायांतु ॐ अर्कस्य ब्रह्मणा सृष्टः सर्वं प्राणिहिताये च
 ज्योतिर्गर्भः सत्वाच्च देवानां प्रीतिवर्धनः तृतीयोद्वाहनं दोषं मृत्युं चाश
 नाशयः इतो प्रदक्षिणात्रयं विधाय वरासने उपविशेत् ततः आचार्यः
 र्कः स्वशारदायां मंगलं सूत्रं निधायार्कं कन्यां वराय ददाति ॐ अथा-
 मुकमासेः मुकतिथौ अमुकवासरादि संयुतायां अमुकं गोत्रस्यामुक
 प्रवरस्यामुकशर्मणः प्रपौत्राय अमुक गोत्रस्यामुकप्रवरस्यामुकश-
 र्मणः पौत्राय अमुक गोत्रस्यामुकप्रवरस्यापुत्राय चाश्वपगोत्रस्य त्रि
 प्रवरस्य अर्कस्य प्रपौत्रीकाश्वपगोत्रस्य त्रिप्रवरस्य सवितुः पौत्रीका
 श्वपगोत्रस्य त्रिप्रवरस्य आदित्यस्य पुत्री इत्यनेनैव क्रमेण त्रिरावर्त्य य

उनीयं इमामर्ककन्यां आचार्येण इत्युक्तेवरः ॐ स्वस्तिनः इन्द्रो बृहद्भ्य
 वाः स्वस्तिनः पूषा विश्वावेदाः स्वस्तिनस्तादृश्याः अरिष्टनेमिः स्वस्तिनो
 बृहस्पतिर्दधातु इत्यादि स्वस्ति सूक्तं पठन्नाकं निरीक्षेत तत आचार्यो
 विप्रं सहवराय आशिषो दत्वा अमुक गोत्राय मुक शर्मणे वराय तुभ्यं
 महं संप्रददे क्षत्रियश्चेद्धरस्तदा काश्यपगोत्रस्य प्रवरपञ्चकमुच्चार
 णीयं विप्रश्चिते शङ्कश्चेत्तदा प्रवरत्रयमेव वरवर्णानुसारेणैव साधितं गो
 त्रस्यापि शर्म यमोर्दं भाक्त्वभवति इत्यर्ककन्यां दत्वाचार्यः ॐ अ
 कन्यामिमां विप्रयथाशक्तिविभूषितां गोत्राय शर्मणे तुभ्यं दत्तां विप्र
 श्रियदति पठेत् क्षत्रियादिषु वर्मणे क्षात्र इत्यादि पठनीयं ॐ अथ कर्त
 व्यं गोत्रं प्रतिष्ठार्थं निदं सुवर्णं मानि देवतकं यथा नाम गोत्राय श
 र्म संप्रददे स्वस्ति इति प्रतिबचनं ततोवरः अर्ककन्याप्राप्ति